

SLOVENSKI NAROD.

[Glas] vsak dan zvečer, v nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele na vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 50 h. Za Ljubljano, ki ima najmanj 1000 prebivalcev, na dom na vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 3 K. Kdor hoče sam poslati, velja na celo leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 50 h. Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vplačilne naročnine se ne odira. — Za ostanke plačuje se od peterskopne pet-črte po 12 h, če se ostanke enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegovo ulico št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Deželni zbor.

Zakonodajni zastop kranjske dežele je sklican na dan 22. t. m., da stori svojo dolžnost in izpolni svojo nalogo. Te naloge in te dolžnosti so velike in pomembne za vso deželo, zlasti pa za kmetско prebivalstvo, saj je cela vrsta važnih vprašanj, ki čakajo rešitve.

Z ozirom na obstrukcijo klerikalnih poslancev, ki je doslej ovirala zborovanje in vsako delovanje deželnega zbora, je deželni predsednik baron Hein sklical načelnštva vseh treh deželnozborskih klubov za večeraj popoldne na posvetovanje, kako bi se dala obstoječa nasprotja vsaj v toliko poravnati, da bi deželni zbor sploh mogel delati, da bi sploh mogel izvršiti svoje dolžnosti.

Klerikalcev pa sploh ni bilo na to posvetovanje. V imenu klerikalne stranke je dr. Šusteršič pisal deželnemu predsedniku baronu Heinu, »da katoliško-narodna stranka ni v položaju, spustiti se v pogajanja o formalnih deželnozborskih vprašanjih, dokler ni osigurana zadovoljujoča preosnova deželnega reda in deželnega volilnega reda«.

To je kratko in jasno povedano in ne pomeni nič drugega, kakor da bodo klerikalci nadaljevali svojo obstrukcijo, da hočejo z obstrukcijo onemogočiti delovanje deželnega zbora.

Zakon hoče, da deželni zbor izpolni svoje dolžnosti, deželni zbor obstoji za to, da dela ali — delati ne more. Večina deželnozborskih poslancev ima najboljšo voljo za delo, prebivalstvo želi, da se dela, ker ne more pogrešati tega, kar mu zamore dati samo deželni zbor — a klerikalci pravijo: Ne, dokler ni osigurana »zadovoljujoča« preosnova deželnega reda in deželnega volilnega reda, dotlej deželni zbor sploh ne sme delati. Kaj večina, kaj deželna ustava, kaj želja prebivalstva — naj-

novjša ustava dežele kranjske obsega samo eden sam člen in ta določa: Suprema lex — Šusteršič voluntas!

»Zadovoljujoča preosnova deželnega reda in deželnega volilnega reda« je seveda samo pretveza. Klerikalci se ne gre za premembo deželnega reda in volilnega reda, marveč za večino v dež. zboru. Ko bi jim bilo res za stvar samo, bi pripravili popolnoma izdelan načrt zakona in ga predložili zbornici, saj vendar vedo, da deželnega reda in deželnega volilnega reda ne more nihče drugi premeniti kakor le dež. zbor sam. In istotako vedo, da je vsaka prememba ustave popolnoma izključena, dokler zanj ne pridobimo veleposestnikov. Tudi ko bi klerikalci dobili vse mandate, ki jih ima narodno-napredna stranka, bi deželne ustave vendar ne mogli predružititi, saj veleposestnikom ni treba drugega storiti, kakor da zapuste dvorano in deželni zbor se sploh ne more posvetovati in ne sme sklepati o premembi deželne ustave. Na to pa še dolgo ni misliti, da bi veleposestniki sami sebi deli vrv okrog vratu, in zato pravimo s polnim prepričanjem, da je »zadovoljujoča« preosnova deželne ustave le prazen izgovor, le humbug, v resnici pa se gre klerikalcem samo za to, da bi dobili večino.

Socialni demokratje so gotovo stranka, ki resno želi splošno in enako volilno pravico. Leta in leta že delajo na to, ali vzlic temu jim vendar ni še nikdar prišlo na misel, ne v Avstriji ne kje drugje, da bi sploh onemogočili vsako delovanje državnega zbora. Ko bi socialni demokratje hoteli, bi z obstrukcijo prav lahko preprečili vsako delo državnega zbora, lahko bi rekli, da ne pripuste nobenega posvetovanja in sklepanja, dokler ni osigurana zadovoljujoča preosnova volilnega reda, a tega vendar ne store, nego zastopajo stališče, da je taka obstrukcija nasilstvo, ki jih povrh čisto nič ne

bi približalo splošni in enaki volilni pravici.

Sklep naših klerikalcev nas ni niti najmanj presenetil. Če klerikalci nečejo pripustiti rednega delovanja deželnega zbora, vladal bode pač deželni odbor. Kmetско prebivalstvo, ki je po tem najhuje prizadeto, pa naj se zahvali pri kranjskem Barabasu dr. Šusteršiču in pokrovitelju obstrukcije knezoškofu Antonu Bonaventuri.

Utrakvistične ali samo-slovenske šole?

Spisal ljudski učitelj.

Ko sem pred več nego 20 leti kot gojenec ljubljanskega učiteljskega poslušal predavanje na c. kr. vadnici in slišal, kako je učitelj pri nazornem nauku povedal stavek v slovenščini, a ga takoj potem zopet povedal v nemščini, polastilo se me je tako ogorčenje do tega neumnega sistema, da sem celo sklenil, da bi pri takih razmerah se pač nikdar ne hotel poganjati za učno mesto v Ljubljani, dasi so bile takrat ljubljanske učiteljske službe najboljše plačane. Prav tako sem imel doma pri-liko videti, na kako skrajno nepedagogičen način so se v mestnih, takrat »utrakvističnih šolah« morali mlajši bratje v tretjem in četrtem razredu poučevati v realijah. Z največjim veseljem sem pozdravil edino pametno uredbo, da se ljubljanske šole razdele po učnem jeziku. Nikdar ni bil mislil, da se bode kakih 7 ali 8 let potem oglašil slovenski list, ki bode zagovarjal »utrakvistične ljudske šole« v glavnem mestu Slovenije, še manj pa, da se bode omenjenemu listu celo po 18 letih sline cedile po »utrakvistični ljudski šoli« v Ljubljani. Poglejmo tedaj, kak je bil tedaj pouk v ljubljanskih šolah? Začetek prav dober, ker pol leta se je poučevalo v prvem razredu vse samo v slovenskem jeziku, v drugem polletju se je pričel učiti nemški jezik pri nazornem pouku, v zadnjem četrtletju vadili so se mali učenci celo v nemškem jeziku brati. Da seveda razumeli niso nič, je umljivo. Takoj v drugem

razredu — morali so se slovenski učenci, ako se ne motimo, učiti najtežjega predmeta, računstva, v nemščini, v tretjem razredu so se poučevali v nemščini že realije, v četrtem in petem razredu pa je bil razen slovenščine in verouka ves pouk nemški. Vprašamo, koliko se je ta pouk ločil od pouka na koroških utrakvističnih šolah? In, ali ne pobijamo baš koroških utrakvističnih šol z vso močjo že desetletja? In danes pogreša glasilo stranke, ki se predstavlja za edino pravo slovensko stranko, takih šol v Ljubljani. Ubi logica? In še daljše vprašanje: V koliko pa so se te »utrakvistične šole« ločile od sedanjih samonemških šol? Edino le v prvem in drugem razredu in še to le prav malenkostno, ako abstrahujemo od verouka. Pa, pravi »Slovenec«, odprava utrakvističnih šol je bila vzrok, da sta se v Ljubljani otvorile dve nemški šoli, in to je baje slaba slovenska politika. Res, da so se z uvedbo samoslovenskih šol uvedle tudi dve nemški šoli, a za to pa sta nehali dve samonemški, dasi privatni ljudski šoli, Waldherrjev zavod in protestantovska ljudska šola, od katerih je posebno zadnja dobivala mnogo slovenskih otrok, posebno iz Šiške. Menimo pa, da nam bode tudi »Slovenec« pritrtil, da je v narodnem in verskem oziru vendar bolja interkonfesionalna mestna nemška šola s slovenskimi učitelji, nego konfesijska protestantovska z nemško-protestantskimi učitelji. In še nekaj! Nobeden slovenski politik ne taji, da je v Ljubljani vendar toliko število nemških otrok, da potrebujejo eno deško in eno dekliško šolo. Ako hočemo s pravico se poganjati za slovenske ljudske šole v Trstu, Gorici in drugod, tudi mi ne smemo braniti ljubljanskim Nemcem potrebnih šol. Z represalijami odgovarjamo Nemcem drugod, makar pri uličnih napisih, nikdar pa ne v šoli, kjer se moramo Slovenci prej ko slej boriti za edino pravo pedagoško načelo, da se vrši pouk v maternem jeziku. S prejšnjo utrakvistično šolo ni mogel biti v Ljubljani zadovoljen ne Nemeec, ne Slovenec,

prvi ne, ker je bil prvi pouk proti vsem pedagoškim pravilom v njemu tujem jeziku, drugi ne, ker se je pričel tuji učni jezik že na stopnji, ko ga Slovence nikakor ni še zadostno umel, da bi se mogel z njegovo pomočjo pričeti predmetov, kateri so se v njem poučevali. Škodo so trpeli v veliki večini le slovenski otroci, kateri se predmetov, predavanih jim v neznanem jeziku, niso mogli dovolj, ali pa čisto nič priučiti; nemški otroci so imeli vsaj dve privatni nemški šoli in nepedagoške ureditve ljubljanskih šol niso čutili v isti meri kakor slovenski. Pa, se sliši imeniten ugovor, v ljubljanskih šolah se pomencuje toliko in toliko slovenskih otrok. Res, v nemške šole zahaja veliko število slovenskih otrok, ker nam žalibože nedostaja zakona, ki bi določeval edino pravo pedagoško načelo, da se sme sprejeti otrok le v ono šolo, katere učni jezik razume. Vendar pa še enkrat poudarjamo, da sedanja nemška mestna šola ni veliko slabša za Slovence, nego prejšnje hvalisane utrakvistične šole, ker so se tudi v istih v srednjih in višjih razredih poučevali vsi predmeti le v nemščini. Ako se v prejšnjih utrakvističnih šolah baje ni bilo bati, da bi se otroci pomencili, ker so bili učitelji Slovenci, potem ta nevarnost za mestno nemško ljudsko šolo tudi ni večja, ker so tudi na tej šoli učitelji Slovenci in dokler smo Slovenci gospodarji v mestnem in deželnem šol. svetu, se tudi lahko Slovenci nastavlajo. Da mestna nemška šola vendar ni taka grozna pomencovalnica slovenskih otrok, priča dejstvo, da Nemcem ne zadostuje, in so si vzlic njej ustanovili »šulferajnsko« šolo, češ, da bo nemška mestna šola pustila Nemce »sehr kühl«, kakor so se ob njeni ustanovitvi izrazili. Nemška »šulferajnska« šola pa dobiva otroke vendar le v veliki večini iz nemških rodbin. Toliko kar zadeva ljudske šole.

Z zagovarjanjem utrakvističnih ljudskih in srednjih šol, si »Slovenec« ne bo stekel zaslug, za slovenstvo, in ako si je morebiti sem ter tje v zadnjem času pridobil kaj simpatij s pobijanjem slovensko-nemške zveze,

LISTEK.

Togoten človek.

Črtica. Ruski spisal Anton Čehov. (Konec.)

Jaz odvrnem, da je ta črta samo namišljena.

»Ako je samo namišljena, kako se zamore nahajati luna na nji?« Še vedno Mašenka ne more razumeti. Jaz ne odgovorim, ker čutim, kako se mi pri tej neumnosti napihnejo jetra.

»To je vendar nesmisel!« meni Mašenkina mama. »Kako se more naprej reči, kaj bo? Vi še niste bili nikdar na nebu, kako morete tedaj vedeti, kaj se bo zgodilo s solncem in luno? To je vse samo fantazija!« Naenkrat opazimo, kako se neki temni madež pomika proti solncu.

»Mesdames, opazujte!« zakličem jim. »Čas je dragocen.«

Jaz sam sem pričel v največji naglici meriti diameter. Tedaj se spomnim na dvor in ogledam se za ranjenim častnikom. On stoji leno tu in gleda onemoglo na svoje roke. Na

vsaki mu visi ena izmed bujno oblečenih deklic. Vzamem svinčnik v roke in pišem sekunde. Sedaj hočem določiti diameter, tu me prime Mašenka za roko in reče: »Ne pozabite, danes ob enajstih!« Oprostim svojo roko, da bi, varčujoč s sekundo, opazoval dalje, toda Mašenka drži trdno mojo roko in se pritiska name. Svinčnik, risarja in dalnogled lete po tleh. Skrajni čas je že, da to dekle vendar razume, da ne čutim nič zanj. Jaz sem nagle jeze in gorje, ako se me združ, postanem besen in sem vsega zmožen. Namenjen sem nadaljevati opazovanje, tedaj je mrk že minil. »Poglejte me!« šepeče dekle nežno. O, to mi je pa že vendar preveč! Priznati mi morate, da se tako igranje s potrpežljivostjo togotnega človeka ne more dobro končati. Jaz si umijem svoje roke o nečulnosti, ako se kaj groznega zgodi! Jaz ne dovolim, da se iz mene norčuje. Ako sem besen, ne svetujem nikomur mi blizu priti. Jaz sem vsega zmožen! Iz opazovanja ni bilo torej nič. Grem domov. K sreči prične deževati in jaz ostanem s svojim delom v sobi. Delati ne morem, razburjen

sem in srce mi močno bije. V lopo na vrt ne grem. To je sicer neuljudno, toda pri tem dežju vendar ne morem iti. Ob dvanajstih dobim pismo od Mašenke polno očitanih in prošnji, naj pridem. Nagovarja me že s »ti«. Ob eni — drugo pismo — ob dveh tretje.

Ne preostaja mi ničesar drugega, nego iti. Najprvo moram vendar pomisliti, kaj naj ji rečem. Ravno bom kot dostojen človek. Prvič ji bom rekel, da se moti, ako misli, da jo ljubim. Toda ne, kaj takega se ženski ne more reči, bilo bi ravno tako neuljudno, kakor reči pisatelju: »Vi pišete slabo.« Rajše jo bom poučil o mojih osebnih nazorih o zakonu. Oblečem se v gorko suknjo, vzamem dežnik in grem proti lopici na vrtu. Ker poznam svoj togoten značaj, sem v vednem strahu, da ne bi zinil kaj nepotrebnega. Sklenem torej, da se bom vladal. Na vrtu sem bil že pričakovani. Mašenka je objokana in blede. Ko me zagleda, zakriči glasno od veselja, vrže se mi na vrat in reče: »Končno, ti si hotel skušati moje potrpljenje. Celó noč nisem spala, mislim, da te bom, ko te bom bolje spoznala, vendar mogla ljubiti.«

Vseveda se in jaz ji začnem razlagati svoje nazore o zakonu. Da bi ne zašel predaleč, temveč ji povedal ob kratkem, jo moram malo seznaniti z zgodovino. Pripovedujem ji o zakonih Indijcev in Egipčanov, nato preidem na poznejše čase, potem navedem stavke iz Schopenhauerja o zakonu. Mašenka me posluša, naenkrat me prekine z besedami: »Nikolaj, poljubi me!« Jaz sem v zadregi in v resnici ne vem, kaj naj rečem. Ona ponovi. Nič ni napraviti; dvignem se in se dotaknem njenega dolgega obraza s svojimi ustni. Moj poljub ni zadovoljil Mašenke; skočila je pokonci in me krepko objela. V tem trenutku se prikaže pri vratih Mašenkina mati. Napravi osupel obraz, zakliče nekemu za seboj »šš!« in izgine kakor Mefisto.

Peneč se od jeze vrnem se domov. Tukaj najdem Mašenkino mater, ki objemlje s solzami v očeh mojo mamo. Potem stopi k meni, me objame in reče:

»Bog vaju oba blagoslovi! Ljubi jo — ne pozabi, kakšno žrtev ti prinaša.«

In nato so me oženili. Ti ljudje menda res ne poznajo čisto nič mojega značaja. Pozabljajo, da sem togoten človek, ki se ne zna vladati.

Bote že videli, kaj bo še vse iz tega nastalo! Moža nagle jeze vleči pred oltar, je po mojem mnenju ravno tako nevarno, kakor iti v kletko razdraženega tigra. No, saj bomo videli, kako se bo to izteklo!

Jaz sem torej resnično oženjen. Mašenka se vedno pritiska k meni in pravi: »Ali razumeš, da si moj, jaz tvoja? Reci mi vendar, da me ljubiš!«

In pri tem se ji poručeči nos. Šele pozneje sem izvedel, da se je ranjeni častnik zvito izmotal iz zank. Pokazal je vsem dekletom zdravniško spridevalo, v katerem je bilo potrjeno, da radi rane s strelom na levem senu duševno ni normalen. Po postavi nima pravice se oženiti.

To je bila misel! Jaz bi si bil lahko preskrbel tako zdravniško spridevalo. Moj togotni značaj — jako sumljiv znak. Zakaj pridejo dobre misli vedno prepozno? Zakaj?

bodo iste takoj zginile, ako ne preneha z zagovarjanjem utrakvističnih šol, kajti v tem slučaju morajo popolnoma utihniti tožbe o koroškem ljudskem šolstvu. Naša zahteva mora biti: „Slovenec slovenske šole, kajti nikakor ne moremo pritrditi, da naj se zaradi primeroma majhnega števila nezavednih ali zapeljanih roditeljev uče vsi otroci v mestnih šolah skoro vseh predmetov v tujem jeziku.

Še jeden razlog govori za sedanjost uredbo mestnih šol. Ker se prične nemščina učiti v tretjem razredu, mogoče je učenec domače šole, kjer se ne uče nič nemščine, vsaj v tretji razred mestne šole, mej tem ko bi morali sicer vstopiti v drugi ali celo v prvi razred mestne šole. Proč tedaj z utrakvistično uredbo naših šol, dajte nam le slovenskih!

Deželni zbori.

Koroški deželni zbor se je otvoril dne 14. t. m. Deželni odbor je predlagal, naj se dovoli vsako leto 10000 K za deželni šolski sklad, da se zgradi svojedobno meščanska šola, ker so sedanji prostori v deželnem dvorcu premajhni. Posl. Dobernigg s tovariši je stavil sledeči predlog: 1.) Deželni odbor se poziva, takoj zahtevati pri vladi, da se tretjeletniki izpuste iz vojaške službe s 1. oktobrom 1903. 2.) Deželni zbor pričakuje zanesljivo, da se ogrski vladi pri rešitvi brambne predloge in pri odstranitvi drugih težkoč ne bo ničesar dovolilo na stroške tostranske polovice. Deželni zbor je tudi prepričan, da zamore ostati Avstrija obvarovana nadaljne škode le s tem, ako pravočasno ukrene vse potrebno za politično in gospodarsko ločitev od Ogrske; pred vsem je dolžnost avstrijske vlade, da takoj sestavi avtonomni carinski tarif.

V večerajšnji seji je poročal deželni odbornik Hönlinger o deželni dokladi na pivo v letu 1902. Dohodkov je bilo 217106 K 14 h, izdatkov pa 47907 K 67 h. Potem je posl. Dobernigg utemeljeval svoj predlog od prvega dne. Deželni predsednik baron Hein je izjavil, da mora vlada iz važnih vzrokov vztrajati pri tem, da se vojne zadave pridržijo le državnemu zastopstvu ter deželni zbori niso kompetentni o tem sklepati. Naj se izjava deželnega zbora glasi v tem oziru kakor že, ne more pospeševati ar. madnega vprašanja, temuč bi najbrže še izzvala politične dogodke, kojih prvi znaki so se že pokazali. Deželni predsednik je pri tem mislil na razne vojaške demonstracije. — Posl. dr. Pupovac je ostro kritikal nemško ljudsko stranko ter

predlagal, naj obsega resolucija le vojaško vprašanje, ne pa tudi politični položaj na Ogrskem. Njegov predlog se je odklonil. — Posl. dr. Lemisch in dr. Steinwender sta nujno predlagala, izposlovati državno in deželno podporo za poškodbe zadnjih poplav. Deželnemu odboru se nakaže v ta namen 200.000 K. Oba predloga sta se takoj razpravljala ter izročila finančnemu odseku.

V šlezjskem deželnem zboru je predlagal posl. Hruby nujno, naj se deželni zbor postavi proti naredbi vojnega ministra zaradi pridržanja tretjeletnikov. In čudno — tu se ni vzdignil vladni zastopnik, da bi bil izjavil, da deželni zbor ni kompetenten o tem razpravljati, temuč se je nujnost priznala ter se predlog izročil dotičnemu odseku.

Nova častniška zarota v Srbiji.

(Dopis s Srbije.)

Tuji, nam sovražni listi opisujejo položaj v Srbiji v najtemnejših barvah; Srbija se baje nahaja na robu propada. Priznavamo, da je to najskrajnejša želja naših protivnikov, da li pa se bo obistinila, to je povsem drugo vprašanje. O sedanjih naših razmerah je ostali svet zelo slabo poučen. Nemško in madjarsko časopisje preplavlja javnost z lažnjivimi, skrajno tendencijskimi vestmi in kdorkoli jih čita, ustvari si popolnoma krivo sodbo o Srbiji. V tem oziru so se dali zavesti tudi Slovani, ki so nam sicer naklonjeni. Sicer pa je res, da je jako težko, pri tej množici nasprotujočih si poročil izbrati pravo zrno, ako se ne pozna razmer iz lastnega opazovanja. Zato je pač umljivo, da tudi Slovenci, ki ste nam sigurno kot naši najbližnji brati iz srca naklonjeni, niste o zadnjih dogodkih dobro poučeni, kar bi lahko povzročilo, da bi o nas krivo sodili. Zato bi vam rad podal verodostojno sliko naših razmer s posebnim ozirom na najnovejšo dogodke, da bode vsakomur mogoče, nepristransko soditi o naših odnošajih.

Kralj Aleksander je bil največja nesreča za srbski narod. Nesrečno njegovo delovanje je povzročilo, da se je odvrnil od njega ves narod in se dvignil proti njemu, ker je vedel, da mora Srbska nedvomno propasti, ako se ne prepreči pogubonosno delovanje kralja Aleksandra. In če je cel narod to uvidel in se jel protiviti Alesandru, kako se je potem mogel držati takšen kralj? Držal se je na površju, ker se je naslanjal na silo, na vojsko. Na vojaštvo pa se more zanašati le, ako vlada v njem slepa poslušnost. Pri nas na Srbskem pa je vojska integrujoč del

celokupnega naroda, ki živi in čuti z narodom. Ako je narod v celoti bil nasproten Aleksandru, morala mu je biti sovražna tudi vojska, ako že ne v celem, pa vsaj v svojih predstavljajih. To je dobro vedel tudi Aleksander. Zato je hotel, da se mu slepo pokoré vsi zapovedniki vojske. To ni bila lahka stvar. Treba je bilo s teh mest odstraniti vse značajne in rodoljubne može ter jih nadomestiti z ljudmi, ki so se slepo pokorili vsakemu migljaju in so bili porabno orodje v vse svrhe. To se je Aleksandru deloma posrečilo.

Ko je napočil 29. maj (11. rožnik), ni bilo več kralja Aleksandra, ostali pa so še ti njegovi ljudje. Ti so bili navajeni na ukazovanje in prešerno uživanje. Kako jim mora biti sedaj hudo, ko ne morejo več prosto gospodariti in se naslanjati na stroške srbskega naroda, si je lahko misliti! Vse osebe, ki so prišle v konflikt z pravostjo, ki so bile navajene brez dela živeti in uživati, objokujejo sedaj Aleksandra. Takih ljudi je nekaj tudi v armadi, toda njih število je malo in če nemške novice govore, da je pretežna večina oficirjev na strani urotnikov v Nišu, se prosto lažejo.

Nezadovoljnežev v vojski je kakih 20 do 30; ti vsi so pa ponajveč sorodniki bivših Aleksandrovih lakajev in dvorjanikov. Toda tudi ti so bili k svojemu nepremišljenemu koraku zapeljani; te ima na vesti inozemsko nam sovražno časopisje, ki neprestano ščuje proti kralju Petru in hoče, apelujoč na oficirsko čast, doseči, da bi se oficirji dvignili proti onim osebam, ki so Srbijo rešile tirana, ter kralja prisilili, da jih izžene iz dežele ali pa se odpove prestolu.

Na te limanice se je vsedlo le malo kalinov — 20 do 30 častnikov in dva žurnala »Večernje Novosti« in »Narodni list«. Pa kako so se mogli predrzniti ti ljudje, da dač javno izraza svoji nezadovoljnosti? To je lahko umljivo! Načelo kralja Petra je, da mora človek, ako se hoče navaditi na svobodo, živeti svobodno. Zato se je odpravila cenzura. To vsobodo prostost sta zlorabila gori navedena dva lista, ki sta preje služila Aleksandru kot slepo orodje. Ta dva lista sta si pridobila tudi med oficirji pristašev, ki menijo, da je nečastno za oficirje, da se nahajajo v njih sredi urotniki z dne 29. maja. Ti gospodje so na na pačni poti! Častniki bi naj bili še ponosni, da so izšli iz njih srede spsatelji Srbije. In čemu delati kralju Petru neprilike? Ves narod je navdušen za svojega kralja in veseli se, da je dobil tako vrlega, tako dobrega in tako svobodomiselnega vladarja. Sveda je tudi takih ljudi, ki sedaj tugujejo, to so pa oni sebičneži

in nesrečniki, ki so se preje veselili, ko je bil narod v tugi in nejevolji. No pa kralj Peter ima dovolj takta in razumnosti, da bode preprečil, da bi si ti ljudje pridobili med ljudstvom odločilen upljiv in ugled.

Treba mi je še opozoriti na jedno stvar, ki je zelo važna in bode v veliki meri pripomogla, da se bode lažje razumele naše prilike.

Na belgradskem trgu se je pojavilo toliko denarja neke sosedne države, da imajo menjalnice polne roke dela in da niti ne morejo zadostiti vsem zahtevam. To je treba naglašati, da se za časa, ve, kdo podpihuje požar. Aleksandrovi lakaji so našli nov fond, ki jih sedaj vzdržuje. Mesto dinarjev, katere so preje dobivali, plačuje se jim sedaj s **kronami**, da vznemirjajo državo in begajo narod. Toda nakane naših sovražnikov, bodisi tujih, bodisi domačih, ne bodo vzpele! Celokupen narod urbaki, kateremu pa se ne smejo prištevati razni izdajci in izvržki, je navdušen za svojega kralja Petra in ni je sile, ki bi mogla provzročiti razpor med kraljem in narodom!

Svetozar — 6.

Politične vesti.

— Izgredi v Pragi delajo policiji velike skrbi. Policija namreč voha nekako tajno zaroto, kakršna je bila »Omladina« leta 1893. Pri vseh aretiranih so se izvršile hišne preiskave. Obtoženi so veleizdaje, razžaljenja veličanstva, motenja javnega miru, zarote, punta, žalitve straže itd.

— »Proč z Avstrijo!« Pri pričetku šolskega leta na budimpeštanskem vseučilišču je v daljšem govoru povdarjal rektor, da so ogrska vseučilišča preveč prirojena po avstrijskem birokratičnem uzoru. Vseučiliščna mladina je začela pri teh besedah kričati: »Proč z Avstrijo!«

— V Travniku ni obsednega stanja. Skoraj vsi časopisi so že nekaj dni prinašali vesti, da so bili požari v Travniku nalašč provzročeni ter da je vsled tega proglašeno nad mestom obsedno stanje. Vse te vesti so bile popolnoma izmišljene. Deželna vlada je temveč začela z obširno pomožno akcijo.

— Avstro-ogrski poslanik v Parizu grof Wolkenstein odstopi še to jesen, na njegovo mesto pride grof Khevenhüller.

— Nova zarota v Srbiji. Za 14. t. m. ponoči je bila dogovorjena nova častniška zarota, da osvobodijo zaprte častnike. Zarotniki so imeli tajne sestanke na treh krajih preko Donave. Zarota se je razkrila

in preprečila na ta način, da je vlada vjela pismo bivšega dvornega maršala kralja Aleksandra, generala Nikolajeviča. Pismo je bilo naslovljeno na bivšega vojnega ministra, kateremu se je naročalo, naj si pridobi 2 oddelka orožnikov ter z njimi napade trdnjavo od Donave. Pri tem bi ga podpiralo 100 iz Hrvaške došlih oseb. Naskok bi se naj bil izvršil istočasno na vsa tri vrata trdnjave. Častniki bi se osvobodili iz trdnjave ter napadli vse kraljeve morilce v njihovih stanovanjih ter jih pomorili. Ako bi se belgradsko prebivalstvo vstavljalo, pomorilo bi se vse, kar bi se upiralo načrtom. Glavne zarotnike so zaprli, ob Donavi pa so nastavili dvojne straže. To je sklenil ministrski svet pod predsedstvom kralja. V srbski armadi vlada bajé popolna anarhija.

— Vstaja v Macedoniji. Bolgarsko mejno prebivalstvo je tako razburjeno, da skoraj ni mogoče več preprečiti vojne s Turško. O tem priča tudi bolgarska spomenica v lesilam. V turški vojski vlada popolna anarhija. Častniki že več mesecev niso dobili plače, vojaki nimajo hrane ne obleke. Več bataljonov se je že uprlo preganjati vstase, rezervisti prodajajo svoje orožje vstasem. Vojaki ropajo in morijo bogate ljudi ter jim jemljejo obleko. Celotno mrtvece slačijo. Nad 70000 prebivalcev se potika po gorah brez hrane in obleke.

— Začasno zasedanje Macedonije? »Information« poroča, da se bo pri posetu ruskega carja v Rimu zahtevalo od Turške in Evrope, da Rusija, Avstro-Ogrska in Italija zasedejo začasno Macedonijo ter vpeljejo civilno vlado. To se zgodi pozimi ali na spomlad.

— Pri grških municipalnih volitvah je prišlo v Atenah do velikanškega pretepa ter je bilo 14 oseb ubitih.

— Angleži za Macedonco. Angleški škofje so pridobili v »Timesu« poziv na vlado in javno mnenje, naj se ne gleda več mirno anarhističnih razmer na Balkanu. Dne 14. t. m. se je tudi kabineti svet pečal z balkanskim položajem.

— Kriza v angleškem kabinetu se je poravnala, ker se je dosegel kompromis v trgovinski politiki.

40letnica ljubljanskega „Sokola“.

Dne 27. t. m. praznuje „oče slovenskih Sokolov“ pomemben jubilej, svojo 40letnico. Redki so taki jubileji v našem društvenem življenju, kajti večina naših društev ima mnogo mlajšo

Dalje v prilogi.

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. — Spisal F. R.

III.

Mračilo se je že, ko so Rovani in njegova spremljevalca prišli do Save. Počasi so jahali po obrežju proti brodu, ki naj bi jih prepeljal na štajersko stran. Mislili so še ta dan jezdit do Celja, da bi bili lahko naslednjega dne že v Celju.

Nakrat so slišali za seboj peketanje konjskih kopit in rožljanje orožja. Radovedno so se ozrli in Rovani je rekel svojim spremljevalcem:

— Tovariše dobimo za vožnjo čez Savo.

V diru se jim je bližalo pet vojščakov. Že ko so skoro došli za tiske odposlance, so ti opazili, da se jim bližajo tujci s sovražnim namenom.

— Pozor, pa meč v roke, je zakričal stari Matija in v tistem hipu skočil s svojim konjem v stran, ker je bil proti njemu drveči tujec zamahnil z mečem. Če bi ga bil zadel bi mu bil na mestu glavo razklal. Matija je v tistem trenutku tudi vskakal po napadalcu, a zadel je le konja, tega pa s tako močjo, da je koj padel in potegnil s seboj jezdeca. Matija je priskočil in sunil napadalcu svoj

meč s tako silo v prsi, da je kri brizgnila v zrak in poškropila Matijevo usnjeno jopič.

— »Matija — pomagaj!«, se je zdaj slišal Rovana glas. Matija je takoj priskočil in videl, da se imata Rovani in drugi spremljevalci boriti vsak z dvema sovražnikoma. Meči so se zadevali drug ob drugega, da so kar iskre švigale. Matija je planil najprej k Rovanu, a ni se lotil napadalcev marveč njihovih konj. Zabolal je konja od strani, tako da sta napadalec nakrat ležala na tleh. Rovani je hitro skočil s konja in šel nad napadalec, med tem ko je Matija hitel drugemu tovarišu na pomoč.

Prišel je prepozno. Prav ko je Matija pritekel na bojišče, se je njegov tovariš s preklano glavo zgrudil na tla, njegov konj pa je zdirjal čez polja v noč.

Tuja vojščaka sta se zdaj lotila Matije, ki pa se ni hotel bojovati z njima, nego se je umikal kar je mogel hitro tja, kjer je bil Rovani. Tam so se zopet spoprijeli in razvil se je ljut boj. Že je začel Matija obupavati, ko je videl, da je Rovani zadel v vrat enega napadalcev, ki se je peš boril z njim in mu ga prebodel. Mož, ki je bil očitno vodja napadalcev, je razširil roke —

meč je zvenketaje padel na tla in mož se je zgrudil mrtve.

In boj se je nadaljeval, a ko je Rovani presekalo nogo konju svojega nasprotnika, da je ta padel z živaljo vred se je drugi jahač obrnil v stran in pobegnil. Njegovemu izgledu je sledil tudi njegov pajdaš, ki je bil že prej konja izgubil. — Rovani in Matija sta ostala kot zmagovalca na bojišču.

— Proketo je bila huda, se je zdaj oglasil Matija in ves upehan sedel na stegno ubitega konja.

— Kaj ne vidiš, da ta le še živi, je zaklical Rovani in skočil h konju, ki je zadnji padel in z vso svojo težo ležal na svojem milo ječečem jezdecu.

— Če živi — mu pa upihni luč življenja, saj jo je on tudi hotel tebi, je Matija ravnodušno odgovoril, ne da bi se premaknil s svojega sedeža.

Rovani pa je skočil k ranjencu, odmaknil na njem ležečega ubitega konja in vprašal sočutno:

— Si li težko ranjen, da se ne umakneš?

— Mislim, da sta mi zlomljeni roka in noga in glava razbita, je ječal ranjenec. Če ste krščanski človek, naredite hiter konec.

— Kdo si?

— Hlapec na graščini Svibno.

— In zakaj si me napadel?

— Ne vem. Reklo se mi je, naj grem z gospodom in naj storim, kar mi ukaže.

— Kdo ti je to rekel?

— Graščinski valpet.

— In kdo Vas je vodil pri napadu?

— Ne vem, kako se piše. Tujec je, ki pa večkrat prihaja k valptu. Pravil nam je, da ste vi trije ukrali važna pisma v zatiškem samostanu in da ga je opat poslal, naj Vas vjame, žive ali mrtve.

Mož ni mogel dalje govoriti. Dihal je če dalje težje. Rovani mu je v klobuku prinesel vode, a predno je mož mogel piti, je bruhnil kri in globoko zastokal, potem pa nagnil glavo. Bil je mrtve.

— Štiri duše so šle v pekel zaradi teh preklicanih opatovih pisem, je godrnjal Matija in na en požirek izpraznil malo bučo žganja, ki jo je imel pri sebi. V peklu bodo danes hudiči prav veseli.

— Kaj storiva z mrliči, je vprašal Rovani nejevoljen radi Matijevih besed.

— Če imajo kaj denarja pri sebi, ga poberiva, je odgovoril Matija in brez odlašanja začel preiskovati mrliče. Kar je našel pri njih, je vse spravil v svoje žepe.

— Najbolje bo, če poveva bro-

niku, kaj se je zgodilo, sicer zamudiva preveč časa.

Matija je ravno poskušal klobuk enega mrtvih napadalec, če bi ga mogel rabiti in zaradi tega ni ničesar odgovoril.

— Idiva, se je zopet oglasil Rovani in zajahal svojega konja, ki se je mirno pasel tik bojišča.

— Dokler zadnjega mrliča ne preiščem, se ne maknem od tod, je kratko odvrnil Matija in mirno preobračal žepe mrličev, med tem ko je Rovani počasi odjahal proti brodu.

Čez nekaj časa ga je dohitel Matija in zadovoljno poročal:

— No, to pot ni bil boj zastoj. Tisti plešasti zlodej, ki ste mu Vi prebodli vrat, je imel pri sebi dva cekina in zlato svetinjico okrog vratu.

— Vsaj svetinjico bi mu bil pustil — morda bi bila s tem rešena njegova duša.

Matija pa nikakor ni bil mnenja, da ima krščansko dolžnost skrbeti za dušo svojih sovražnikov. Prav ravnodušno je rekel:

— Bog ne gleda na svetinje, marveč na dobro srce. Tudi škornje sem mu vzel; skoro novi so in kakor meni umerjeni.

Prepeljala sta se čez Savo in še tisti večer prispela v Celje.

starost za seboj. Ljubljanski Sokol je bil eno prvih društev, ki je, rojen na slovenski zemlji, dal vsemu svetu glasno pričevanje, da se je tudi rod slovenski začel vzbujati, da je tudi ta zaničevani kmetijski narod pričel spoznavati pravice svoje, pravice, kakor jih ima vsak drug narod na tej borni zemeljski obli...

In silen odmev našel je sokolski klic po slovenskih gajih in logih; narod je spregledal. Sokol bil je narodov buditelj, bil je njega učitelj! Od tistih časov sem se je z rodom slovenskim izvršila velika izprememba: iz rodu postaja narod. Kdor pozna slovensko zgodovino, če tudi le samo iz knjig, mora pritrčiti tem besedam. Po vsej pravici pa misli Sokol ljubljanski, da je med prvimi, ki je vrgel krog, da teče urnim vrtenjem proti svojemu cilju. Temu mnenju ne more nihče oporekati, ki mu je le nekoliko znana slavna preteklost tega slavnega društva. Vredno je torej, da si to preteklost vsaj v njeni prvi dobi približno ogledamo.

Bernard Jentl, sedaj trgovec v Mariboru, je z dnem 27. julija 1862 pustil krožiti poziv na ustanovo slovenskega ali gimnastičnega društva. Okrožnico je podpisalo 51 gospodov. Na drugi poziv od 5. avgusta 1862 so podpisani gospodje volili začasni odbor in sicer gg.: F. P. Vidica, J. Žerovec-a, Pavla Drahslerja, Janeza Globočnika, Janeza Železnikarja, pozneje še dra. Karola Bleiweisa, ki so imeli nalogo, sestaviti pravila in jih v potrjenju predložiti vladi. To se je zgodilo že 21. decembra 1862. Prva rešitev je došla začasnemu odboru od vodstva policije z dopisom od 20. junija 1863, št. 214, ki vrača pravila kakor nesprejemljiva. Spremenjena pravila je zopet zavrnil c. kr. namestnik z dopisom od 29. avgusta 1863, št. 1314. Vnovič so morali pravila prenehati, obrezovati, striči in krpiti, končno jih je vlada vendarle potrdila z dekretom od 25. septembra 1863, št. 1536. Že 1. oktobra 1863 so sklicali prvi občni zbor, ki se ga je udeležilo 70 članov.

Občni zbor je društvu dal ime „Južni Sokol“; sklenil je, da je telovadnico najeti v Freljovi hiši na Dunajski cesti, da bodi društvena obleka kakor češkim Sokolom, razun čepice, ki jo naj nadomestuje klobuk, „kateri bo po češki civilni modi s peresom“. V Prago so Praškemu Sokolu poslali brzojavno pozdrav v francoskem jeziku. Načelnikom (predsednik) so volili dra. E. H. Costo, podnačelnikom dra. Jerneja Zupanca, tajnikom Frana Ravniharja, blagajnikom Bernarda Jentla in orodjarjem Pavla Drahslerja.

Iz prve odborne seje se je izvolil odbor naznanilo „Turnvereinu“ v Ljubljani, magistratu pa pisalo, da je Sokol tudi pripravljen prevzeti ulogo gasilnega društva v Ljubljani. Ta slednja namera pa se je morala opustiti vsled strastnega odpora s strani ljubljanskih Nemcev. Telovadnim učiteljem so imenovali Števo Mandiča za letno plačo 200 gl.

Telovadili so v prvem letu v treh vrstah po 20 članov pod vodstvom Mandičevim in treh „predsokolov“. Coloretom, Drahslerjem in Koblarjem. Za uredbo slovenske terminologije so izvolili odsek peterih članov. Pozdravljali so se z domačim „na zdravje!“

Mlado društvo je v prvih letih svojega obstanka prekipelo živahnosti. V zimskih mesecih je od leta do leta naraščajoče članstvo skoro vsako soboto prirejalo zabavne društvene večere, ki so zvaljivali k sebi vse, kar je bilo slovenskega tačas v Ljubljani. To pa ni čuda, saj so bili ti večeri edina slovenska zabava v Ljubljani. Spored tem zabavam je bil prav jednostaven: nekoliko petja, nekoliko humorističnega berila ali deklamacije, to je bilo vse. Godbo pa jim je oskrbovala Garceroljeva harmonika. Idilično življenje! — Dne 9. svečana 1864 je bila v čitalniški dvorani „beseda“ ter prva mškerada. Koncem aprila 1864 dojde iz Prage nova zastava. Prvi javni nastop je imel Sokol ob pogrebu župana ljubljanskega Ambroža, prvi izlet pa, ki se ga je udeležilo 68 članov, čez Švico,

Dobrovo na Vič k Ločnikarju. Prvi trak je dobila društvena zastava dne 26. junija 1864 od ljubljanskih Slovencev. Ob tej priliki je bila prva javna telovadba na poletnem telovadišču. Spored vsem javnim telovadbam v prvi dobi je bil prilično ta-le: 1. proste vaje (80—90 članov), 2. telovadba na orodju v dveh vrstah (na bradlji in na drogu), 3. vaje na konju, 4. vaje „predsokolov“, 5. piramide in alegorične podobe (50—60 članov).

Najvišjega pomena, ne toliko za društvo kakor za probudo slovenskega ljudstva po deželi pa so bili veliki društveni izleti, katerih se je udeleževalo običajno po 70—80—100 članov.

To vzorno društveno življenje je trajalo nekaljeno do 26. julija 1867. Tega dne je deželna vlada zaustavila „rovarsko in puntarsko“ delo Južnega Sokola in že 3. avgusta 1867 je namestništvo dekretovalo razpust društva!

Stoprav 20. svečana 1868 oživi društvo z imenom telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani. Novo ime, a staro navdušenje spodbuja člane na vztrajno in neumorno delo. Še je doživljalo društvo strastnih in zahrbtnih napadov s strani naših narodnih nasprotnikov, vlada mu je prepovedala javne nastope in izlete, vendar je srečno in spretno jadralo s svojim čolničem mimo vseh skritih in očitih pečin. Tudi brez notranjih bojov ni bilo.

Danes stoji društvo pred nami kakor samozavesten zmagovalce. Mirno, ponosno zre na vidne sadove svojega 40letnega delovanja. Ne hrepeni več po zunanjem hrupu in burnih časih. Svoje delovanje je obrnilo na znotraj! Tu pa je čaka velikansko delo, ki naj ima svoje meje v dobi, ko bode ves slovenski rod zbran krog sokolskih praporov. Naj bi Slovenci razumevali to delo, naj bi krepko, gmotno in dejanski, telesno in duševno podpirali delo, danes še — nekaterim v hvalen jim bo v poznih rodovih — silen narod slovenski!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. septembra.

— **Osebnosti vesti.** Gospod Rajmund Svetek, deželno-vladni konceptni praktikant v Kočevju, je prideljen okrajnemu glavarstvu v Kranju v službovanje.

— **Učiteljske vesti.** Na tri razredni ljudski šoli v Zatičini je začasno nameščen absolvirani učiteljski kandidat g. Ivan Čep on iz Horjula. — Mesto na enorazrednici v Prežganjah ostane začasno neodano, ker je nanj resigniral gđ. Angela Janša, ki je imenovana za provizorično učiteljico v Iški vasi.

— **Zdravstvena okrožja.** Deželni odbor je premestno imenoval za logaško zdravstveno okrožje okrožnega zdravnika dr. Josipa Skočirja iz Črnomlja in za črnomaljsko zdravstveno okrožje okrožnega zdravnika dr. Josipa Maleriča iz Mokronoga. Oddati je sedaj služba okrožnega zdravnika v Mokronogu in v Žužemberku.

— **Poštni zadevi.** Poštar I. razreda g. Fran Zagorjan v Cerknici je bil pomaknjen v I. razred, 4. stopnja. — Poštni pomožni uradnik I. razr. g. Ivan Nagu v Kranju je imenovan poštarjem II. razreda, 2. stop. v Št. Jerneju. — Pošto v Trnovem je dobila poštna ekspedientinja g. Pavlina Medenova.

— **Veliko zborovanje v Žalcu.** Piše se nam: Dne 27. t. m. vrši se v Žalcu veliki shod „Gospodarskega“ in političnega društva za Spodnje Štajersko. Ker se vrši ta shod ravno med časom, ko bode zasedanje štajerskega deželnega zbora, bode ravno vsled tega toliko važnejši, ker se bode na shodu govorilo tako odločno in glasno, da vas bodejo slišali tudi v graški deželni hiši. Ker ima to društvo v smislu svojih pravil pravico govoriti v imenu vseh spodnještajerskih Slovencev, se bode tudi v imenu vseh prav odločno zahtevalo vse to, kar nam za naš denar itak gre. Prosili bomo demo več. Saj smo prosjčili dosti dolgo in prejimali mesto naših pra-

vie pa le zausnice. A sedaj pa na stopimo kot davkoplačevalci in prosti možj, odločno in resno za naše pravice, in porabili bomo vse v postavi dovoljena sredstva, da iste dosežemo. Da bode pa ta shod toli glasnejši in močnejši, naj pridejo na istega vsi možje Spodnje Štajerske, kateri se ne bojijo nemščurjev in nemškega Mihelna, in katerim še ni padel slovenski narodni ponos pod niho. Spored zborovanja priobčimo prihodnjič.

— **Za pravice slovenskega jezika pri sodiščih.** V smislu sklepov, storjenih pri zadnjem zborovanju celjskih slovenskih odvetnikov in odvetniških uradnikov, se je na c. kr. pravosodno ministristvo poslala pritožba zaradi kršenja pravic našega jezika pri celjskih sodiščih in naš jezik žalečega postopanja nekaterih c. kr. uradnikov. Tudi se je na predsedstvo okrožnega sodišča vložila od vseh odvetnikov in odvetniških kandidatov podpisana vloga glede sklepa o rabi slovenskega jezika. Izmed slovenskega občinstva pa nekateri navidezni narodnjaki, če imajo s temi uradi opraviti se vedno na nečuten način zapostavljajo slovenski jezik.

— **Umrl** je v Ljubljani znani narodni meštari in trgovec g. Jakob Čik v starosti 74 let.

— **Ruski kružok** odpre 19. oktobra šolo. Nadaljeval bode lanski tedaj svoje učenje in odpre se novim učencem in učenkam prvi tečaj. Ure čstanejo, kakor so bile v preteklem šolskem letu, za začetnike od 7½ do 8½ in za druge od 8½ do 9½ ure vsak ponedeljek in četrtek. Ako pade slovenska gledališka predstava na četrtek, preloži se učenje na petek. Uporabljale se bodo knjige Volpera, kakor do sedaj. Zeleti je da se vsakdo pravočasno preskrbi s knjigami, ker brez njih ne more slediti učenju. Novi učenci naj blagovoliijo se oglasiti do 1. oktobra pri predsedniku ruskega kružka dr. L. Jenku. Knjige preskrbi knjigarna Schwentner.

— **Novo ognjagasno društvo** se bode ustanovilo v Ljubnem na Gorenjskem.

— **Novomeški akademiki** prirede s sodelovanjem rodoljubnih dam in gospodov v soboto, dne 19. septembra t. l. veselico v korist podpornim društvu za slovenske visokošolce v prostorih „Narodne čitalnice“ novomeške. Spored: 1. W. A. Mozart: Allegro iz kvarteta v G-dur. 2. F. S. Vilhar: »Oj vstajaj, solnce moje!«, sopran-solo s spremljevanjem glasovirja. 3. L. pl. Beethoven: C dur kvartet, št. 3 4 »Mladi stric«. Vesele igra v dveh podobah. 5. Ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Rododoljubi z dežele dobro došli!

— **Ulom v Št. Rupertu.** V noči od 10. na 11. t. m. so v Št. Rupertu ulomili tatje v prodajalno trgovca g. Kneza. Odprli so s silo železno okno, odkrili zid in iztrgali močno železno mrežo z velikim težkim brunom, ki je še drugi dan ležalo pred razdejanim oknom. Izpraznili so predal, kjer je bilo drobiza le za kakih 8 gl., odnesli predal s tobakom in nekaj salam; vse drugo blago je bilo nedotaknjeno. Dva bankovca, ki sta bila med papirji v predalu, sta s papirji vred ležala na tleh. Lopovi pač niso dobro videli, ker so si svetili s papirjem, katerega ožgani kosčki so zjutraj ležali v prodajalni. Kako lahko bi pri tem njihovem, gotovo urnem delu nastal v prodajalni ogenj! Iskali so najbrže le denar, ali pa so bili prepodeni, ker so ravno to noč v vasi čuli ljudje pri umrlem, obče-znanem trgovcu g. Fr. Pavlinu, ki je ležal na mrtvaškem odru. Od kraja se je domnevalo, da so ulom izvršili domačini, ker je bilo tako malo pokradenega; ker so se to noč ulomi in tatvine izvršili tudi v Brezovci in v Rogovili pri Mirni, in so nekateri srečali isto noč v bližini Št. Ruperta pet bosonogih nepoznanih ljudi, oboroženih z drogovci, se sedaj sumi, da so ta ulom izvršili najbrže tuji postopači, katerih ne manjka, odkar se uravnava potok Mirna. Čula je ropot sosednjega in nekoliko tudi sam gospodar, toda mislila sta, da prihaja to od domačih fantov in da ti uganjajo kako burke na cesti. Ker so se tik prodajalne ležeče sobe isti dan slikale, ležal je gospodar to noč na bližnjem podu, zato ni zadostno čul tatov. Lopovom še niso na sledu.

— **Ulom.** V žitnico Vida Kamnikarja v Leskovcu so ulomili v noči 9. t. neznanj lopovi. Odnesli so malo tam se nahajajočo denarno svoto, tam shranjena jajca in dva venca česna. V isti noči so tudi ukradli posestnici Marjeti Nikler nekaj poševljen in skledo mleka. Na to so se poskušali ulomiti pri Ivanu Škufci, Ivanu Štrublju in Josipu Škufci, a so bili prepodeni. Več

sreče so imeli tatovi pri krčmarju Josipu Vahčiču v Ivančni Gorici, kjer so vdrlj v klet ter odnesli 33 steklenice piva, 16 litrov vina in 33 praznih steklenic. Lopovi se pridno zasledujejo, vendar jih še ni bilo mogoče prijeti.

— **Štajerski deželni proračun** za leto 1903. In 1904. je izdelan. Isti izkazuje za leto 1903. vseh potrebščin 24.163.382 za leto 1904. pa 24.312.066 K. Proračun za leto 1904. pa bo še znatno narasel ter se bodo potemtakem tudi zvišale doklade.

— **Za podjetnega Slovenca** je nekeje v mariborskem okraju najlepša prilika, da poleg gotovega gmotnega uspeha obdrži do sedaj slovensko last v slovenskih rokah. Nemci in nemščurji že zdavnaj prežijo na to posestvo. Sveda kréma, trgovina, lesna žaga in gošpodarska poslopja, vse prenovljeno, blizu železnične postaje, brez konkurence — to mika. Nevarnost je velika, da z morebitnim naseljenjem nemškega ali nemškega podjetnika dobi sčasoma celi kraj nemško lice, kakor se je zgodilo že večkrat drugod. Uredništvo »Domovine« bo vsak čas rado postreglo eventualnim vprašalcem z natančnejšimi podatki.

— **Druge slovenske liste** prosimo, da ponatisnejo to notico.

— **Povodnji.** Gorenjsko. V Kranjski gori je vihar podrli več hiš. Most v Srednjem vrhu je voda odnesla. Železniški promet je vstavljen. — **Štajersko.** Novi most med Marenbergom in Vuhredom so valovi Drave v sredi odnesli v daljavi 37 metrov. Ob 8. zvečer sinoči je Drava prinesla dele tega mostu v Maribor, vsled česar se je utrjala brv nad glavnim mostom. Govori se, da je pri tem padlo v vavlove 10 do 15 oseb, med njimi tudi dva redarja. Drava neprestano narašča in bati se je tudi za glavni most čez Dravo. — **Koroško.** Iz Rabla v Trbižu ne more vziti pošta, ker je cesta hudo poškodovana. Tudi čez Predil v Bovec je promet vstavljen. V Bovecu se je bač podrl več hiš. V Trbižu je prinesel potok iz Lušarij mrtve krave in svinje. — V Velikovu je most čez Dravo tako poškodovan, da so ga morali zapreti. — Pri Dravogradu je cela dolina pod vodo. V Lizarski dolini so odneseni vsi mostovi. V celi Zalski dolini je železniški promet vstavljen.

— **Tat iz navade.** Pred celjskimi porotniki je stal šele 23letni mizarski pomočnik Rud. Schambach iz Velike Doline, ki je že zaradi tatvine predsedel 5letno ječo. Zopet je bil obtožen radi raznih tatvin v Celju, ki jih je tudi priznal. Obsojen je bil v 6letno ječo.

— **Okrožno sodišče v Gorici.** V Gorici je razširjena govorica, da postane predsednik ondotnega okrožnega sodišča vitez Defacis, predsednik deželnega sodišča v Zadru. njegov naslednik v Gorici pa postane ali grof Albert Coronini ali sodni svetnik Zörner. Tudi se govori, da postane sodni svetnik Henrik Schmarda apelacijski svetnik v Trstu.

— **V Trstu** se bo v Nikolajevem zavodu vršila 20. t. m. veselica, pri kateri bodo sodelovali Kolaši, Rocolčani in vojaška godba. Društveni namen zavoda je vseskozi lep in blag, ker dobivajo v njem zavetje naša dekleta, službe si iskajoča in se je že mnoga mladenka rešila propada in pogube, vrnivša se na pravo pot življenja. Se pa tudi vzgajajo tam dekleta, poučujejo o dolžnostih poklica napram narodu in slovenskemu jeziku. Če pomislimo, da se tem potem pripravljajo tudi naraščaj za prihodnjo srečo krepkih slovenskih delavcev, katerih je tamkaj jako velika množica, povzdiguje to dejstvo ugled in veljavo zavoda še tem bolj in želimo iz dna srca, da bi ta velevažni zavod postal pravo ognjišče slovenski ženi v Trstu in okolici, da bi krepko živel, bujno se razcvetal in hitro rastel.

— **Ustavljeno kazensko postopanje.** Sodno postopanje proti železniškemu strojevodji Jakobu Vračetu, katerega so bili aretirali, ker je bil na sumu, da je na svojem stanovanju v Rojanu pri Trstu umoril svojo komaj 22letno ženo, je drzavno pravdnitstvo ustavilo in je bil Vračko takoj izpuščen na svobodo.

— **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pri tukajšnjem deželnem sodišču: 1.) Jože Minar, 19 let star delavec, je občinskega redarja v gostilni Marije Jesenove na Vrhniki, ko je prišel navzoče goste opominjat, da je policijska ura že pretekla, podrli in ga k tlem tiščal Janez Mihevc, posestnika sin mu je pa sabljo odpasal in jo zlomil; obsojena sta bila vsaki na 3 tedne zapora. — 2.) Delavca Luka Zovlenk iz Viča in Lorenc Muha sta v tatinski družbi v Brezji okradla kovača Janeza Žerovnika in mu odnesla žepno uro in 1 par štiflet, Luki Ko-

zinu sta vzela 1 hleb kruha, sladkorja, kave, jaje in češpelj. Zovlenk je tudi aretujočega orožnika zmerjal. Pri izvrševanju tatvin je Zovlenk stal na straži, Muha je pa kradel. Prvi je bil obsojen na 6 mesecev, Muha pa na 7 mesecev, oba v težko ječo. — 3.) Ap Ionija Avšič, pestunja iz Zgornjega Kašlja, je svoji gospodinj v Ljubljani vzela zlato zapestnico in bluzo vredno 18 K. Tereziji Beravs pa 6 K vredni klobuk; obsojena je bila na 3 tedne težke ječe.

— 4.) Matija Smuk je kot hlapec pri Emiliji Pop na Karolinski zemlji vzel iz zaklenjene kleti 4 steklenice žganja; obsojen je bil na 6 tednov težke ječe. — 5.) Matevž Modr je kot prisilni upravitelj Lampretovega zemljišča na Selu hotel dati po javni dražbi njive in košnjo v najem; to je pa Uršo Lampret tako razjezilo, da je Modru grozila, da ga bo predrila, ker ima nož v žepu, če bo na svet njene hčere stopil, in da ga more hudič vzeti; tudi ga je z dežnikom po levem komolcu vdarila. Obsojena je bila na 3 mesece težke ječe. — 6.) France Nečemer, krojaški pomočnik iz Broda, in Alojzij Hribar, posestnika brat od Sv. Križa, sta nameravala odpotovati v Ameriko in se odtegniti vojaškemu naboru. Izgovarjata se, da sta mislila preje iti na Nemško, da si tam kaj za pot prislužita, in potem sta nameravala priti domu k vojaškemu naboru, kar jima pa ni hotelo sodišče vrjeti; obsojena sta bila vsaki na 14 dni ostrega zapora in vsaki na 10 K denarne globe.

— **Domača umetnost.** V izložbenem oknu Kollmanove trgovine je razstavil g. Jos. Vrbanija iz Sela svoj pravkar dovršen kip »Slovo domobranca«. Opozarjamo čestito občinstvo na to vrlo zanimivo delo nadarjenega mladega umetnika. Pri priliki spregovorimo o stvari kaj več.

— **Prihodnja javna vinska pokušnja** v tukajšnji deželni vinski kleti pod kavarno »Evropa« bo v soboto, dne 19. t. m. od 7. do 10. ure zvečer. Iz hišnorodnih ozirov se klet zapre točno ob 10. uri.

— **Glas iz občinstva.** Če greš mimo oziroma Sv. Petra cerkve v deželno bolnico, ti padajo raz strehe opeke na glavo, in so mimgredoci vedno v smrtni nevarnosti. Ali bi ne bilo mogoče vse opeke s povsem razjane strehe odstraniti? Bolje nobene strehe, kakor taka, da vise opeke kot Damoklejev meč nad glavami pasantov.

— **Tatvine.** Mariji Klinecovi je bila dne 12. t. m. ukradena na Poljanski cesti št. 57 velika ruta, vredna 10 K. Sumljiva tatvina je neka ženska, ki po hišah prodaja pesek. — Antonu Weiserju, posestniku na Tržaški cesti št. 21, je bilo v zadnjem času ukradenega iz podstrehe več posteljuega perila in obleke v vrednosti 74 K.

— **Prijet tat.** Mestna policija je včeraj aretovala nekega Antona Šubelja, kateri je na sumu, da je hotel v ponedeljek ulomiti v nabiralnik v trnovski cerkvi. Šubelj sicer zločin taji, toda priče trdijo, da je pravi. Navedenec je bil že večkrat zaradi tatvine kaznovan in ima tudi reverzijo.

— **Izseljevanje.** V Ameriko se je včeraj odpeljal z južnega kolodvora 194 Hrvatov in 17 Kranjcev.

— Na Westfalsko je šlo 46 Macedoncev.

— **Najdene stvari.** V panorami internacional se je našel pred tremi meseci molitvenik in spričevalo. Lastniki naj se oglasijo v upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

— **Našla** je Elizabeta Pataki srebrno žensko uro z verižico, vredno 14 kron.

— **Izgubila** je Terezija Gabrova 8 K vredno pelerino.

— **Izkaz posredovalnega odseka slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani.** Proste službe: 1 kon-torist, 1 potnik, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočniki špecerijske in železne stroke, 4 pomočniki mešane stroke, 3 učenci. Službe iščejo: 7 kontoristov oziroma kontoristinj, 7 pomočnikov špecerijske stroke, 7 pomočnikov manufakturne stroke, 4 pomočniki želez. oziroma špecerijske stroke, 10 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika galanterijske stroke, 3 blagajničarke, 1 prodajalka, 2 učenca.

— **Hrvatske novice.** Profesor Marjanovič — predstojnik za pravosodje. Govori se, da bo postal dvorni svetnik in vseučilišni profesor dr. Luka Marjanovič predstojnik za pravosodje. — Ban Pejacsevich je odpotoval predsinodnim v Budimpešto. — Huda vročina in suša vlada v Dalmaciji; deževalo ni že štiri mesece. — Znanidr. Günther v Zagrebu je pustil službo načelnika mestne straže in mestnega perovodje in bo šel k politični upravi. Na njegovo mesto pride sedanji mestni računski asistent Zden-

stvo!

In dobro blago kupiti,

ger-ju

odnji Šiški

o raznovrstnih postelj,
be in še mnogovrstnih

(2308-5)

Vsak petek in postni dan se dobé
zanesljivo sveže
morske ribe

pri (2435-1)
Ant. Stacul-u
trgovina z delikatesami v Ljubljani.

Perje
za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 1124-22

Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Koncesijonirani privatni učni zavod
za 2433-1

risanje krojev in krojaštvo

Eme Schlehan
Ljubljana, Židovske ulice 1.

Vpisuje se od 15. septembra vsak
dan od 9.-12. ure in od 2.-5. ure.

Začetek glavnega tečaja 1. oktobra.
Kroji se prodajajo po meri.

Na Voloskem pri Opatiji
se dá v najem

hotel

z restavracijo

na zelo prikladnem mestu.
Natančnejše informacije daje uprav
ništvo „Slov. Naroda“. (2318-4)

Trgovina

z manufakturnim
specerijskim ali
mešanim blagom

se želi takoj
prevzeti ali kupiti.

Cenjene ponudbe se prosijo pod
„V. B. 105“ na upravništvo „Slov.
Naroda“. (2438-1)

Mejnarodna panorama
Pogačarjev trg.

Ta teden
Petrograd.

Ivan Kordik
v Ljubljani

usoja se gospodične učiteljice na deželi
vjudno opozoriti na svojo trdko in
ponuditi po najnižjih cenah **prejo za**
kvačkati, belo in barvano **volno**
za plesti, vse vrste **igle za**
kvačkati in plesti, potem **pe-**
resa, **svilnenike**, **zvezke** in
vse druge **šolske potrebščine**.
Po pošti brez posebnih stroškov.

Sprejme se tudi pri isti trdko

vajenec

v primerni starosti. (2432-1)

Triumph-štedilna ognjišča

trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franco proti doposlani
znamki. (852-60)

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombi-
nacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

Komptoaristinja

absolventinja trgovskega tečaja s prav do-
brim spričevalom, vešča tudi laščine in
spretna na pisalnem stroju, **išče službe**.
Nastopi lahko takoj.
Ponudbe pod „uradnica“ na uprav-
ništvo „Slov. Naroda“. (2423-2)

Dijaki

se sprejmejo na dobro hrano in sta-
novanje. (2413-2)

Rimska cesta št. 3.
I. nadstropje.

3 učence

za ključavničarsko obrt **takoj**
vsprejme (2404-3)

Fran Oman

ključavničar v Ljubljani, na Rebru.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26-103)
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v **Gospodskih ulicah št. 12.**

Zavaruje poslopja in premičnine prot
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnokoristne
namene.

Vinske sode

(belega vina) skoro nove, dobre in
močne, od 620 do 650 litrov, **proda**
po nizki ceni

Fran Cascio 1969-4
Vegove ulice št. 10.

Razpis službe.

V blaznici na Studencu se odda
služba mašinista, oziroma kurjača.

Plača znaša 1200 K in prosto stanovanje.
Prosileci naj prinesejo svoje prošnje **osebno** k vodstvu deželne bolnice
v Ljubljani **do konca septembra 1903.** (2429-1)

Prostovoljna razprodaja.

Posestvo g. Andreja Maurer iz Zagorja ob Savi na
Blanci pri Sevnici se bode v **pondeljek po Roženovskih**
nedelji, dne 4. oktobra 1903, dopoldne ob 9. uri na lieu mesta
prostovoljno po kosih razprodajati.

Ta posest leži na deželni cesti iz Zidanega mostu proti Zagrebu.
K temu posestvu spadajo **tri hiše, kovačija, razna gospo-**
daraka poslopja, lepi sadni vrti, njive, travniki, vino-
gradi, gozdi in brod za prevažanje čez Savo.

Vsled ugodne lege so hiše pripravne za vsako obrt. V eni hiši se sedaj
nahajata **gostilna in prodajalna specerijskega blaga;** v
drugi je pa **pošta.** (2436-1)

Plačilni roki so jako ugodni, kateri se po dogovoru lahko podaljšajo.

Pred škofijo št. 1.

J. Grobelnik, Ljubljana

Mestni trg št. 20.

priporoča za

jesensko in zimsko sezono:

Okusno izber
zadnjih novosti
v
blagu za damske obleke,
modnih barhantih
in
modernem blagu
za bluze.

Največjo zalogo
sukna
za
obleke, površnike,
zimske sukne
v
oddelku za sukno
Pred škofijo 1.

Najlepšo izbero
pravih
tirolskih lodnov
v vseh barvah
in
cenah.

(2402-2) Starišem in varuhom priporočam za šolo obiskujočo mladino

ostanke

vseh vrst po lastni ceni.

Vzorci se pošiljajo na zunaj brezplačno in poštne prosto. Pri večjih naročbah primeren popust.

Za dobro blago se jamči.

Cene presenetljivo nizke.

Najboljša

sveža slanina in svinjsko meso

se dobiva

v Ljubljani, v Šolskem drevoredu
na prostorih

Ilije Predović-a.

(2430-1)

Prodaja se blago 1½ leta starih, na lastnem pitališču v dobi 6-9 mesecev dopitanih
prešičev najboljših plemen (Monguliške pasme), nakupljenih od preč. Piaristovskega reda,
barona Redl-a, grofa Rudolfa Norman-a, č. biskupa Strossmayer-ja in raznih drugih
grofov in baronov v Slavoniji in na Ogrskem.

Prodajam in razpošiljam na drobno in na debelo vsako množino.

Sedanje cene:

Sveža slanina . . . kgr. po K 1-48 do K 1-68

Sveže meso . . . „ „ „ 1-12 „ „ 1-40

Od tisočev zdravnikov tu-in
inozemstva priporočena
najboljša hrana za
zdrave in na železcu bolne
Otroke
Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Kufeke

Otroška moka

Jzredno se obnese pri bljuvanju, čreves-
nem kataru, driski, močenju, postelje itd.
Otroci
uspevajo izvrstno ob njej in ne trpé na
neprebavljivosti
Tovarna dijet. hrane.
BERGEDORF-R.Kufeke DUNAJ I.
HAMBURG

Stanovanje

z dvema sobama, kuhinjo in pritliklinami
se odda takoj ali s 1. novembrom (na
Gmajni) **Male čolnarske ulice**
št. 10. (2427-1)

Dijaki

iz boljših hiš se sprejmejo na zelo
dobro hrano in nadzorstvo. 2376-3
Več v upravnistvu »St. Nara«.

Veliko izbero
finih specialitet

surove in žgane kave

po vsaki ceni od K 2.— do K 4.— kilo
gram ponudi trdka (11-210)

Edmund Kavčič

== v Ljubljani. ==

Vinarsko in sadjarsko društvo
za Brdo v Gorici

priporoča gg. krčmarjem in zasebni-
kom pravo pristno

Briško vino

z najboljšo postrežbo po prav
zmernih cenah.

Vino se razpošilja v sodčkih od
56 litrov naprej ter na željo tudi
uzorce. (2193-6)

Obenem priporoča

najboljše sadje.

Točna postrežba.

Sedež društva je:

Gorica, ulica Barcellini 20.

Gričar & Mejač

Prešernove ulice
št. 9

Ljubljana

Prešernove ulice
št. 9

uljudno naznanjata, da je za prihodnjo sezono

novosti v konfekciji

za dame

v veliki izberi
v zalogi.

Ravno tako so tudi

obleke za gospode

in dečke

popolnoma na novo sorti-
rane in posebno opozarjata
na zelo praktične

obleke za šolarje.

Vsakej obleki pridejane so krpe.

(2383-4)

Poduk

v igranju klavirja za za-
četnike se daje prav po nizki ceni.
Kje? pove upravnistvo »Slovenskega
Naroda«. 2389-2)

Oskrbništvo hiš

(Administracija)

prevzame izurjen uradnik proti pri-
mernemu plačilu.

Ponudbe prevzame blagohotno
upravnistvo »St. Naroda«. (2411-2)

V novozgrajeni hiši Sodnj-
ske ulice št. 4 se odda

velika pisarna

za takoj ali za november-
termin. (2012-7)

Več pri kamnoseku Vodniku.

Šolske

potrebščine

in

knjige

priporoča

(2416-2)

Jernej Bahovec

v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Šolsko leto 1903/4. se prične z vpisovanjem dne 15., 16. in 17. sep-
tembra. To slovensko glasbeno vzgojevališče podaje učencem umetniško glasbeno
izobrazbo v raznih instrumentih, posebno v klavirju in violoni od prvega
začetka do popolne konservatorske in koncertne višine, v violi, violončelu,
kontrabasu in flauti do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru,
dalje v solopetju od začetka do operne in koncertne višine in v vseh znan-
stveno teoretičnih vedah, ki so za celotno in popolno muzikalično izobrazbo
neizogibno potrebne, posebno v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrapunktu in
glasbeni zgodovini popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za
skladanje, dirigiranje, pevovodstvo itd. Instrumentalnim učencem se nudi še
posebej prilika, vaditi in izobraževati se v orkestralnih ensemble-vajah, katere
se z letošnjim letom vpeljejo redno vsak teden. Glasbeno estetične izobrazbe v
zborovem petju se učenci uče pri skupnih vajah zborov in pri event. sodelovanju
pri koncertih. Na zavodu poučuje sedem učiteljev. Zavod stoji pod artističnim
vodstvom koncertnega vodje prof. Mateja Hubada in pod administrativnim vo-
dstvom šolskega vodje Frana Gerbića. Šolnina znaša od 1 krone na pol leta
do 4 in 6 kron na mesec. Natančneje se izve iz plakatnih objav in pri društvu
v Vegovih ulicah št. 5.

(2344-3)

Odbor „Glasbene Matice“.

Izvežbane agente

proti visoki proviziji in doneskom stro-
škov išče družba, ki ima kupčijo za blago
v masah po celi Avstro-Ogrski. Ponudbe
na poštni predal št. 21, Budimpešta,
glavna pošta. (2290-4)

Kuhalnik na
špiritov plin
„OECONOM“

Je nepogrešljiv za vsako
gospodinjstvo, 745-18

popolnoma nenavaren. Brez stenja! Se
dá regulirati! Štedljiva poraba! Trdno
zliti kovinski deli. Izvedba za en plamen
in za dva plamena, in sicer brončiran,
niklast ali emajliran. Ceniki o kuhalniku
in likalniku brezplačno in franko.

Pristen samo pri

Johannes Heuer
Dunaj, IV., Mühlgasse 3.

Bluze

damski pasovi
srajce in pasovi
za hribolazce

in (1871-24)

otroške obleke
se radi pozne sezone
prodajajo po znatno
znižanih cenah.

V.pl. Gerhauser

Stari trg št. 13.

Zadnje novosti

v modercih francoske
fašone.

Dobi se

pri

O. Bernatoviču angleško skladišče oblek
Ljubljana, Mestni trg št. 5
v konfekciji za gospode, dame in otroke

najlepše, najelegantnejše in najfinejše
po čudovito nizkih tovarniških
cenah. (2422-2)

Učne knjige

za vse srednje in ljudske šole

v najnovejših odobrenih izdajah, kakor tudi

vse druge šolske potrebščine

priporoča

L. Schwentner

knjigotržec v Ljubljani

Dvorski trg št. 3.

(2377-4)

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno zalogo (2360-4)

vseh v tukajšnjih in v vnanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, broširanih in v močnem vezu po najnižjih cenah.

Katalogi o uvedenih učnih knjigah dobé se zastonj.